

Jasna Klara Lipovšek
Letvikgrenda 86
7856 Jøa
jasnaklara.lipovsek@gmail.com / 96657717
Jøa, 10. 5. 2026

Namsos kommune

postmottak@namsos.kommune.no

Høringsvar – Konseptutredning for skolestruktur i Namsos kommune

Jeg skriver dette høringsvaret både som innbygger og som barne- og ungdomspsykiater med erfaring fra arbeid med barn, ungdom og familier over mange år.

Jeg ønsker særlig å uttrykke bekymring for de psykiske og utviklingsmessige konsekvensene av å flytte ungdomstrinnet på Jøa til Namsos ungdomsskole.

I høringsnotatet understrekes det flere steder at “barnets beste” skal være det overordnede prinsippet i vurderingene. Samtidig beskrives det også at enkelte elever vil få betydelig lengre reisevei, og at dette vil innebære en reell belastning. For ungdommene på Jøa handler dette ikke om en moderat økning i reisetid, men om opptil fire timer daglig på buss og ferge.

Fra et psykisk helse-perspektiv er dette svært alvorlig.

Ungdomstiden er en sårbar utviklingsfase hvor søvn, sosial tilhørighet, fritid, fysisk aktivitet og mulighet for regulering og hvile er avgjørende beskyttelsesfaktorer. En skolehverdag som i praksis varer fra tidlig morgen til sen ettermiddag vil redusere tid til restitusjon, fritidsaktiviteter, familie og sosial tilknytning lokalt. Dette rammer alle ungdommer, men særlig de som allerede strever.

For ungdom med ADHD, autismespekterforstyrrelser, angstlidelser, skolevegring, sensoriske vansker eller lav stresstoleranse kan en slik reisebelastning bli uoverkommelig. Mange av disse ungdommene fungerer nettopp fordi hverdagen er oversiktlig, trygg og håndterbar. Når belastningen overstiger toleransevinduet over tid, ser vi ofte økt skolefravær, psykiske plager, emosjonell dysregulering og i noen tilfeller full tilbaketrekning fra skole og sosialt liv.

I allmøtet på Jøa ble det uttrykt sterk bekymring for nettopp dette – at enkelte elever kan falle helt utenfor som følge av den totale belastningen. Det ble også løftet fram spørsmål knyttet til reisesyke, oppfølging på ferjeleier, lange ventetider og hvem som skal ivareta ungdommene dersom de blir syke eller overbelastet i løpet av dagen.

Som fagperson reagerer jeg også på premisset om at større skolemiljø automatisk gir bedre sosial robusthet. Dette stemmer ikke nødvendigvis med klinisk erfaring eller utviklingspsykologisk kunnskap. For mange ungdommer – spesielt de som er sårbare – kan store og uoversiktlige miljøer

oppleves mer stressende og mindre trygge. I små miljøer er det ofte lettere å bli sett, fanget opp tidlig og oppleve tilhørighet. På Jøa beskrives nettopp et tett elev-lærer-forhold, god oversikt og sterke relasjoner som en styrke ved dagens skolemiljø.

Det er også viktig å forstå at psykisk helse ikke kun handler om behandling av sykdom, men om hvilke samfunn vi bygger rundt barn og unge. Når ungdom bruker store deler av dagen på transport, mister man ikke bare tid, men også tilgang til fritidsaktiviteter, fysisk aktivitet, lokal tilhørighet og deltakelse i fellesskap. Dette er faktorer vi vet beskytter psykisk helse.

Jeg har forståelse for at kommunen står i krevende økonomiske prioriteringer. Likevel mener jeg at de langsiktige menneskelige og samfunnsmessige kostnadene ved denne typen belastning på ungdom må vurderes langt tyngre enn det som kommer fram i dagens forslag.

Som barne- og ungdomspsykiater mener jeg at konsekvensene for psykisk helse, skolefravær og sårbare elevgrupper ikke er tilstrekkelig utredet i scenario D.

Jeg ber derfor kommunen om å bevare ungdomstrinnet på Jøa.

Med vennlig hilsen
Barne- og ungdomspsykiater
Jasna Klara Lipovšek

Jøa